Datum: 17-08-2026

Statement Stichting Das&Boom

De provincie concludeert dat er geen schade is opgetreden op basis van twee indicatoren: het ontbreken van zichtbare verzakkingen en de aanwezigheid van dassenprenten na de werkzaamheden. Deze 2 conclusies zijn op meerdere gronden onvoldoende onderbouwd:

1. Afwezigheid van zichtbare verzakking is bewijs van afwezigheid van schade
Het ontbreken van zichtbare verzakkingen aan het maaiveld zegt niets over de conditie van het ondergrondse gangenstelsel. Gangen liggen doorgaans op 1 tot 3 meter diepte; interne schade zoals scheurvorming, gedeeltelijke instorting, compactie van de bodemstructuur of verstopping van gangen is aan de oppervlakte vaak niet of nauwelijks zichtbaar, zeker niet bij een visuele inspectie zonder specialistisch onderzoek. Het is een drogreden om te concluderen dat "geen zichtbaar gevolg" gelijk staat aan "geen schade"; hiervoor is gericht onderzoek nodig, bijvoorbeeld met een grondradar, camera-inspectie van pijpen, of beoordeling door een specialistische ecoloog.

2. De aanwezigheid van prenten na de werkzaamheden bewijst dat de burcht ongeschonden is
Dit argument bevat een denkfout. Er zijn meerdere alternatieve verklaringen die net zo aannemelijk, of aannemelijker, zijn dan de conclusie dat er niets aan de hand is:

- Dassen gebruiken vaak meerdere burchten en pijpen binnen hun territorium. Prenten kunnen afkomstig zijn van dieren die zijn uitgeweken naar een bijburcht, wat juist duidt op verstoring van de hoofdburcht.
- Prenten tonen aan dat er nog dassen in het gebied aanwezig zijn, niet dat de specifieke burcht die bereden is nog functioneel en veilig is.
- Dassen kunnen ook een beschadigde burcht nog gedeeltelijk blijven gebruiken of belopen zonder dat deze nog geschikt is als veilige rust- of voortplantingsplaats.
- Was voorafgaande de werkzaamheden bekend hoeveel dassen er aanwezig waren?
- Het feit dat er **nog** dassen leven, zegt **niks** over de dassen die ***niet meer leven.***

Kortom: de redenering "er zijn nog prenten, dus er is geen schade" is een non-sequitur.

Daarnaast:

a. Verstoring is op zichzelf al een overtreding, ongeacht fysieke schade
Zelfs als zou blijken dat er geen fysieke schade aan het gangenstelsel is opgetreden, doet dit niets af aan het feit dat het meermaals en tijdens de kwetsbare periode met zwaar materieel rijden zeer dicht langs en over bekende burchten en pijpen op zichzelf al een verstoring vormt in de zin van artikel 3.10 Wnb. Verstoring hoeft niet te resulteren in aantoonbare fysieke schade om als overtreding te gelden; de kans op verstoring van het functioneren van de burcht (trillingen, geluid, verhoogde stressrespons bij dieren, mogelijke verlating van de kraamkamer) is op zichzelf al voldoende voor een overtreding, zeker gezien de kwetsbare periode waarin jongen zich niet kunnen verplaatsen.

b. Ontbreken van deugdelijk onderzoek maakt de conclusie van de provincie prematuur
Voor zover bekend is er geen ecologisch vervolgonderzoek uitgevoerd naar de daadwerkelijke staat van het gangenstelsel na de werkzaamheden. Een conclusie dat er "geen schade" is opgetreden, kan niet worden gebaseerd op een oppervlakkige visuele inspectie alleen. Het ontbreken van grondig onderzoek betekent dat de provincie feitelijk concludeert vanuit een gebrek aan bewijs, in plaats van vanuit aangetoonde afwezigheid van schade. Absence of evidence is niet hetzelfde als evidence of absence.

Conclusie

Het standpunt van de provincie berust op onvoldoende en indirect bewijs, en negeert bovendien dat verstoring, ongeacht aantoonbare fysieke schade, reeds een overtreding vormt gezien de timing, herhaling en bekendheid van de burchtlocaties vooraf. Een deugdelijke ecologische beoordeling van de daadwerkelijke staat van het gangenstelsel ontbreekt vooralsnog, waardoor de conclusie van de provincie op dit moment prematuur en onvoldoende onderbouwd is.